

FUGLELIVET PAA OG OMKRING SKYDEBANERNE
PAA AMAGER VINTEREN 1913—14, IAGTTAGET FRA
25 OKTOBER 1913—15 JANUAR 1914.

AF

PETER SKOVGAARD.

Maaske er det at udmale et Paradis, hvori andre ikke faar Lejlighed til at kigge ind, naar jeg skildrer netop Fuglelivet paa Skydebanerne, men paa den anden Side er det jo ogsaa noget paa denne Maade at faa et Indblik i Fuglelivet der.

Terrainet er udmærket egnet for et rigt Fugleliv; Voldene, som løber i sydlig Retning med en indbyrdes Afstand af ca. 50 m, er omkring 2 m høje og beplantede mest med Hvidtjørn. Der er Læ for næsten alle Vinde og ikke meget befærdet.

Hvidtjørnens Frugter, Græs- og Tidselfrø er Føde for en Del Fugle, andre kan finde Smaadyr i Barken paa de mange Buske, og endelig finder andre langs de mange Grøfter smaa Vanddyr, Myg, Vandplanters Frø o. l.

Terrainet er temmelig isoleret som Bevoksning betragtet, begrænset af Amager Fælle, Kalvebodstrand, Opfyldningerne og Faste Batteri. Den nordligste Del af Skydebanerne gaar i et med en gammel Frugthave.

Fuglene vil jeg dele i de daglige Fugle og Gæsterne.

De daglige Fugle vil jeg blot nævne og for et Par enkelte fremhæve det særlige eller mærkelige ved deres Forekomst her.

Graaspurv (*Passer domesticus*), Skovspurv (*Passer montanus*), Bogfinke (*Fringilla coelebs*), Grønirisk (*Ligurinus chloris*) særlig talrig, Stillids (*Carduelis elegans*) forholdsvis meget talrig, Gulspurv (*Emberiza citrinella*), Gærdesmutte (*Troglodytes parvulus*), Fuglekonge (*Regulus cristatus*), Solsort (*Turdus merula*) talrig, Rødkælk (*Erithacus rubecula*) talrig, Musvit (*Parus major*), Blaa-mejse (*Parus coeruleus*), Graakrage (*Corvus cornix*), Hættemaage (*Larus ridibundus*) og Stormmaage (*Larus canus*).

Til de daglige Fugle maa endvidere regnes 3 Toplærker (*Alauda cristata*), som snart saas her og snart paa Veje og Pladser i Omegnen, hvor de ugenert trippede om paa nært Hold, desuden 4 Stære (*Sturnus vulgaris*), hvoraf en anskudt i Vingen,

men dog flyvedygtig. Maaske kan i denne Omstændighed søges Grunden til, at denne lille »Familie« er overvintret.

En Piber var der ogsaa, jeg har dømt den til at være en Engpiber (*Anthus pratensis*), men der var for mange, til at det kan være en enkelt¹ tilfældigt overvintrende, og i alle de Værker, jeg har haft Adgang til, angives den som Trækfugl, hvorimod dette synes at stride.

Om jeg skal regne de to Kærnebidere (*Coccothraustes vulgaris*), som var der, med til de daglige Fugle eller Gæsterne, kan jeg ikke afgøre, de kan jo være begge Dele, men opførte sig for-sigtig nok til at være stedkendte.

Af Gæsterne vil jeg først nævne en Skovhornugle (*Otus vulgaris*), der fra Begyndelsen af November til midt i December saas af og til. Den var ikke sky, men holdt ikke af, at man stillede sig op for at se paa den, hvorimod man kunde gaa lige tæt forbi den, uden at det generede den. Der har nok været rigeligt for den at leve af baade Smaafugle og Mus. I denne Forbindelse vil jeg nævne, at jeg 6 December fangede en Dværgmus² og 16 December tog en Husmus fra en Brud. Uglen sad gerne paa en vandret Gren tæt over Jorden paa en af Voldskraaningerne, eller sommetider paa selve Jorden, hvor den næsten ikke var til at skelne fra det omkringstaaende visne Græs. Fløj den op, fløj den ikke ret langt, helst lavt langs Grøften, gik man efter, fløj den gerne tilbage, omtrent til hvor den først fløj op.

Vindrosler (*Turdus iliacus*) var der en Del af, de var øjen-synlig kommet før jeg, for fra den første Dag hørte man deres Skrig og saa dem skræmte flyve bort fra Buskene, længe før man kom dem nær nok til at have Fornøjelse af at se dem. Af og til saas nogle enkelte (indtil 3) Sjæggere (*Turdus pilaris*) flyve op samtidig med Vindroslerne; alle Droslerne var meget sky.

Efter Frosten i Slutningen af December Maaned var der flere Vindrosler end før, og Sjæggerne var der i Snesevis; de var heller ikke saa sky som Droslerne tidligere, men holdt dog ikke af at blive betragtede paa nært Hold. Det varede ikke ret længe, før de var lige saa sky som de tidligere.

En lille Finke, som ogsaa kom før jeg, voldte mig en Del Hovedbrud, jeg kendte nemlig ikke dens Stemme. Den fløj i

¹ I Wings Liste angives at enkelte kunne ses om Vinteren.

² Første Gang Dværgmus er iagttaget paa den sjællandske Øgruppe.

Begyndelsen i store Flokke, men kom aldrig paa nært Hold. De sad og pillede Frø i Toppen af fodhøje Planter paa Opfyldningerne udenfor Skydebanerne og paa Amager Fællede, ligesaa paa selve Skydebanerne i vild Gulerod eller en lignende Skærmplante.

En Dag, 18 November, blev der fundet en lille Graasisken (*Cannabina linaria*), saa vidste jeg Besked. Dens Størrelse og Farve passede med Fuglene i Flokkene. Senere saas de mere spredt, to eller tre sammen fløj de omkring og pillede Frø i Grøfterne, og deres Kvidren hørte snart med til det daglige og blev velkendt. 17 December fandtes atter en død.

Nogle Dompaper (*Pyrrhula vulgaris*) bragte Afveksling ind i Fuglelivet; saaledes en ♂ 6 November, tre 10 Oktober, en ♂ og en ♀ 22 November; deres dybe klagende Fløjt trængte igennem paa lang Afstand, saa de røbede sig, længe før der var Tale om at se dem. Det var morsomt at se dem i Flugt, det saa ud, som om Halen fulgte efter uden Forbindelse med den øvrige Krop, det var nok, fordi den hvide Halerod faldt sammen med Luften. De var mere sky, end Dompaper plejer at være, saa de havde maaske allerede været i Landet i nogen Tid og lært Menneskene at kende.

1 November hørte jeg en fra tidligere Tid velkendt Trillefløjtetone fra Luften og saa op; der fløj en Flok paa 15 Silkehaler (*Ampelis garrula*), de mindede meget om Stære i Størrelsen, de spidse Vinger og at de fløj i Flok, men der var dog Tegn nok at identificere dem paa. De slog sig ned i Hvidtjørnebuskene noget borte. Det var de første Silkehaler, jeg saa, men siden kom de til at høre med til de Fugle, der oplivede mest med deres smukke Farver og klare Fløjt. De var morsomme at iagttage, de holdt mest til paa 3 bestemte Steder — selvfølgelig hvor der var rigeligt at spise — og det var en Fornøjelse at iagttage den Sindsro, hvormed de lod det ene »Kødbær« forsvinde efter det andet. En enkelt Gang kunde de stoppe op, kigge paa mig, udstøde deres Fløjt og saa fortsætte Ædegildet. Gik man for nær, blev de urolige, og efter gentagne Triller lettede snart en, snart en anden, tilsidst hele Flokken. De kunde saa sidde paa nogle nøgne Grene i Toppen af en Pilebusk for at se, om nu ikke den Fredsforstyrrer vilde fortrække, eller om de var nødt til at søge til et af deres andre Spisekamre.

Der kom større og mindre Flokke. Den første var paa 15, nogle Dage senere kom en paa 30, saa en Dag en enlig Fugl. Fra 9 December var der en Flok paa 13, som holdt sig i nogen Tid, dog saa jeg 11 December kun 2, og 15 December 1. 20 December var der 2 Flokke, en paa 2 og en paa 18 Eksemplarer. Det var jo ikke hver Dag, man fik dem at se, maaske har de haft andre Steder at skifte med. Efter Jul saas de mere spredt, sjældent mere end et Par Stykker sammen.

En enkelt Flok Kvækerfinker (*Fringilla montifringilla*) paa en god halv Snes Stykker viste sig 19 November; i Stormen strøg de lavt henover Amager Fælled.

Da vi begyndte at skyde 6 December, lettede langt borte en Flok Fugle, som jeg ikke havde set før; de holdt til paa de fugtige Dele af Amager Fælled og saas fra den Dag jævnlig, snart paa de tilfrosne Smaapytter ilende omkring efter, jeg ved ikke hvad, snart flyvende kvidrende i Flokke. De var lyse underneden og mindede i deres Løben omkring om smaa Vade-fugle. Først 4 Januar fik jeg min Formodning om, at det var Snespurve (*Emberiza nivalis*), stadfæstet, idet jeg fandt en død og fangede en med brækket Vinge, da jeg gik ud for at skaffe Klarhed i Sagen paa de Steder, hvor jeg vidste, at de holdt til. Der fløj ogsaa en Del op, men ikke saa store Flokke som tidligere.

Endelig saas af og til en Træløber (*Certhia familiaris*) endtrende omkring paa Stammerne i den gamle Frugthave, og en stor Flagspætte (*Dendrocopus major*) viste sig den 10 Januar.

Det var morsomt at se Virkningen af Fuglebesøget paa Hvidtjørnen; da jeg begyndte at iagttage, var den rød af Bær, dette holdt sig ret uforandret til først i December, idet hvad der var af Fugle før den Tid ikke formaaede at tynde kendeligt ud; men saa svandt det i Løbet af December og Begyndelsen af Januar, efter at de store Drosselflokke var kommet, saa man næsten fra Dag til Dag saa Forskellen.

Man siger jo, at naar de vilde Buske bærer megen Frugt, bliver det en streng Vinter, og begrunder dette med, at Fuglene maa have denne for at overleve Vinteren. I Aar har der været saa megen vild Frugt, som jeg ikke har set før, men det er mere resulteret i et rigt Fuglebesøg end i en særlig streng Vinter. Om Besøget har været ligesaa stort i Landets andre Egne, ved jeg ikke; dog er det at formode, da jeg allerede i Begyndelsen

af Oktober saa mange Flokke Kvækere omkring Viborg og 28 December omkring Hillerød saa en Del Kvækere, mange Dompaper, enkelte Kærnehidere og en Nøddekriige (*Nucifraga caryocatactes*), samt hørte, at en temmelig stor Flok Silkehaler havde opholdt sig der i Begyndelsen af December.

LIDT OM FUGLELIVET VED HADSUND I VINTEREN 1913—14.

AF

HELGE SVENDSEN.

Som Indledning skal jeg meddele, at der til min Ejendom foruden en ret stor Have, et mindre Stykke Mark og Fjordeng hører ca. 110 ha Skov. Denne strækker sig næsten ind til Hadsund langs med Mariager Fjord og adskilles fra denne ved en smal Strimmel Eng. I Kanten af Skoven ligger den Vej, som jeg næsten daglig passerer, og hvor jeg har en særdeles god Lejlighed til at fryde mig over det — særlig i denne Vinter — ualmindelig rige Fugleliv. Skoven bestaar hovedsagelig af gamle Bøge, yngre og ældre Gran, Bjærgfyr og særlig langs omtalte Vej gamle El og forskellige andre Træarter og Buske. Sidste Aar var godt Frøaar navnlig for Bøgens og Ellens Vedkommende.

Rovfuglene er jo ikke stærkt repræsenterede om Vinteren. Medens jeg om Sommeren har et Par rugende Musvaager, Lærke og Taarnfalke at more mig over, ser jeg i denne Tid kun lidt til Rovfugle. En Aften lige i Skumringen i Januar Maaned kom en Musvaage lige over Hovedet paa mig forfulgt af en stærkt udskældende Vandrefalk. Spurvehøgen ser jeg dog tidt, ligesom Natuglen er almindelig. En desværre sjælden Gæst er Havørnen. I den ca 15 km herfra liggende Skov — Havnø Launkær — har Havørnen i mange Aar ruget, undertiden 3 Par, og blev af Ejeren fredet paa det omhyggeligste; men desværre har Gift og Bly bevirket, at de nu er ganske forsvundet. For et Par Aar siden blev der ved Indløbet til Fjorden dræbt 2 Ørne. Den ene — en gammel Han og et stort smukt Eksempel, har jeg selv faaet udstopet; men det er unægtelig et adskilligt skønnere Syn at se denne stolte og mægtige Fugl sejle hen over Skoven, — et